

Soňa Kubalíková, 17. rokov, Skalité

Závislosť

Celý dnešný deň pôsobil tak, že nebude ničím zvláštny. Práve teraz kráčam domov a neviem sa dočkať teplej večere a chvíli, ktoré strávim v posteli surfovaním po sociálnych sieťach. Nazvala by som to mojím každodenným rituálom. Nepoznám nič lepšie, ako si večer pred spaním púšťať videá, čítať články na internete a písať si s mojimi priateľmi. V kabelke mi začne vibrovať mobil. Vytiahnem ho a chcem zodvihnúť. Mobil sa mi zrazu vyšmykne z ruky a už len vidím, ako leží na zemi. Srdce sa mi rozbúšilo trojnásobnou rýchlosťou a modlím sa, aby bol v poriadku. Rýchlo ho zodvihnem zo zeme a s hrôzou zisťujem, že praskol displej. Vidím len obrovskú prasklinu cez môj mobil. Mám pocit, akoby sa moje srdce celkom zastavilo. Zatiaľ zachovávam pokoj, prasknutá obrazovka ešte nemusí nič znamenať. Stále môže byť v poriadku. Pomaly sa ho pokúšam oživiť. Nereaguje. Skúšam to znova a znova. Môj pocit pokoja sa zmenil na obrovský hnev. Kopem do všetkého, čo sa nachádza okolo mňa. Neviem kontrolovať svoje emócie. Z úst mi vychádzajú rôzne nadávky a krik. Ako teraz odpíšem priateľom, ako si pozriem najnovšie video, ako budem fotiť a zdieľať, čo dnes robím? Všetky tieto veci, ktoré ani nie sú potrebné pre život, ma momentálne trápia najviac. V diaľke vidím pani, ktorá sa ku mne pomaly približuje. To ma donúti trochu sa upokojiť. Hodím mobil späť do kabelky a bežím rýchlo domov.

„Zlatko, prečo sa ti nemôžem dovolať?“ kričí na mňa mama z kuchyne, hneď ako otvorím dvere. Bežím k nej, vytiahnem mobil a položím ho na kuchynskú linku. Mama sa chvíľu pozerá na mňa a chvíľu na mobil. Na jej tvári sa dá rozpoznať hnev. Chce niečo povedať, ale skôr ako to stihne, začnem afektovaným hlasom ja: „Mami, pozri, čo sa mi stalo. Ja som nechcela, proste mi spadol. Čo budeme teraz robiť? Veď ja nemôžem byť bez mobilu. Bude to, akoby som neexistovala. Musíme ho dať opraviť. Hneď teraz.“ Panika v mojom hlase je až nepochopiteľná. Ledva viem zadržať slzy.

„Upokoj sa, prosím ťa. Mobil nie je všetko. Počkáme na otca, v piatok sa vracia domov a dotedy to nejako budeš musieť vydržať. Nemám ti odkiaľ zohnať nový.“ Mama to hovorí, akoby sa vôbec nič nedialo. Otočí sa späť k sporáku a pokračuje vo varení. Neviem sa ovládať a začnem na ňu kričať: „Ty asi nechápeš, aké je to dôležité, však? Otec príde až o týždeň. Ako to mám podľa teba vydržať?“ Ešte chvíľu sa hádame. Správam sa drzo a afektovane. Mama to už nevie znieť a pošle ma do izby. Rozbehnem sa hore schodmi a celou silou za

sebou zabuchnem dvere. V izbe som už asi dve hodiny. Mám pocit, že sa nedá nič robiť. Nudím sa. Prechádzam sa z jednej strany na druhú. Všetko je zrazu iné.

DEŇ PRVÝ : Otvorím oči a rukou sa snažím nahmatať mobil, aby som zistila, koľko je hodín. Mobil tam však nie je. Rýchlo vbehnem do kuchyne a zisťujem, že už je sedem. Po krátkych ranných úpravách bežím do školy. V škole je to dnes úplne iné. Väčšinu času na hodinách som si vždy krátila ťukaním do mobilu. Teraz sa mi jedna hodina zdá byť neskutočne dlhá, priam nekonečná. Robím všetko pre to, aby som si skrátila čas iným spôsobom než mobilom, nie je to však také jednoduché. Cez prestávky všetci moji priatelia používajú mobily. Tak strašne mi to chýba. Chcela by som si pozrieť, čo je nové na internete, kto pridal akú fotku, koho zvolili za najlepšieho speváka týždňa, ale nemôžem. Nervózne si pukám jeden prst za druhým. Cítim sa, akoby mi chýbal kúsok môjho ja. Ruky sa mi začínajú triasť a nervózne klopkám nohou pod lavicou. Nemôžem sa pozerat' na to, ako všetci majú mobil, len ja nie.

„Už si videla ten nový sociálny experiment?“ opýta sa ma spolužiačka. S nahnevaným pohľadom sa k nej otočím a takmer začnem kričať: „Nie! Nevidela a ani neuvidím, nechápeš to?“ Postavím sa a slzy mám na krajíčku. Utekám preč z triedy. Doma to nie je o nič lepšie. Ruky sa mi trasú, nervózne sa prechádzam po celom dome. Snažím sa nájsť niečo, čo ma zabaví. Nejde to, myslím len na jedno, na môj mobil.

DEŇ DRUHÝ: Zatiaľ sa nič nezmenilo. Sedím v škole a som veľmi nervózna. Už aj priatelia si všimli, že nie je všetko v poriadku.

„Ludia, rýchlo pozrite sa na toto video!“ zakričala spolužiačka. Okamžite sa k nej rozbehnem. Prerážam všetko, čo mi stojí v ceste. Mám len jeden cieľ: pozrieť sa do mobilu. Dobehnem k nej a mobil jej takmer vytrhnem z ruky. Natlačím sa pred obrazovku a cítim ten úžasný pocit radosti. „Ty vážne nie si v poriadku. Potrebuješ sa odreagovať, strašne na tebe vidno, že nemáš mobil. Zajtra po škole pôjdeme na kávu, ale teraz sa trochu upokoj,“ hovoria mi so smiechom priatelia. Štuchajú do mňa a provokujú ma svojimi mobilmi. Oni sa síce smejú a majú z toho zábavu, ale ani netušia, akú majú pravdu. Cítim sa ako závislá, nedokážem bez mobilu vydržať už ani minútu. Muky, ktoré prežívam, sú priam neopísateľné.

DEŇ TRETÍ: Dnes sa už cítim o niečo lepšie. Netrasú sa mi ruky a dokážem sa sústrediť aj na iné veci ako môj mobil. V škole som sa začala na hodinách viacej koncentrovať a cítim sa zodpovednejšie. Práve teraz sedíme s priateľmi v kaviarni. Všimam si veci, ktoré som si

nikdy predtým nevšimla. Nerozprávame sa. Všetci sa pozerajú len do svojich mobilov. Cítim sa rovnako, ako keby som bola sama. Občas mi odpovedia na otázku a ďalej sa sústredia na svoje mobily. Je to hrozný pocit, pijem kávu a pozorujem mojich priateľov, ktorí ma ignorujú. Chvíľami im chcem aj niečo povedať, ale nemám nato odvahu. Dokonale strávené poobedie. Celý večer v posteli rozmýšľam nad tým, čo som dnes zažila. Som zmätená. Aj ja som taká bola? Už začínam rozumieť tomu, čo myslela moja mama, keď mi hovorila, že ju ignorujem. Myslela ten hrozný pocit, keď venujem svoju pozornosť mobilu a nie osobe, ktorá sa chce so mnou rozprávať.

DEŇ ŠTVRTÝ: Celú noc som premýšľala a dospela k názoru, že im musím otvoriť oči; v škole som však nenabrala odvahu. Teraz sme spolu v parku a ja stále neviem, či to dokážem. Našťastie, po chvíli prišiel takzvaný bod zlomu. Sedíme s priateľmi v kruhu a oni ma opäť ignorujú. Jedna spolužiačka sa práve smeje z toho, že si spolu píšú, aj keď sedia hneď vedľa seba. Po tejto poznámke to už nevydržím. Zatlieskam, aby som upútala ich pozornosť a začnem dlhý monológ: „Prosím, odložte na chvíľu tie mobily a počúvajte ma.“ Nechápano sa na mňa pozerajú, ale urobia, ako vravím. Znervózniem, všetky pohľady sú zabodnuté priamo vo mne.

Nadýchnem sa a pokračujem : „Ste si vedomí toho, ako sa správate? Zamysleli ste sa niekedy nad tým? Teraz, keď som prišla o mobil, to všetko vidím. Ved' my sa vôbec nerozprávame. Naše pohľady sú zamerané len na mobily. Predtým som si to neuvedomila, ale ničí nás to. Ničí to naše vzťahy a našu komunikáciu. Prečo tie mobily na sekundu neodložíte a nezačneme sa normálne rozprávať? Lebo to nedokážete a viete prečo...?“

„Upokoj sa, prosím ťa. Preháňaš to!“ smejú sa a mňa to rozčúli ešte viac. S iróniou v hlase si opakujú moje slová. Teraz už sa môj hnev zmenil na pocit smútku a úzkosti. Chce sa mi plakať. Sledujem mojich priateľov, ktorí opäť lepia svoje pohľady na obrazovky. Zakričím : „Vy ste závislí! Nie ste nič iné ako závislí mladí ľudia, ktorí to nevedia nijako ovládať. Aj ja som bola ako vy a uvedomila som si to, až keď som prišla o mobil. Mali by ste sa nad sebou zamyslieť a skúsiť vydržať aspoň deň bez mobilu. Potom zbadáte, aká je pravda!“ Opäť ma prebodávajú ich pohľady plné nechápavosti a výsmechu. Nevydržím to, rozplačem sa a utekám domov. Mám však dobrý pocit z toho, že som im všetko povedala. Nikto z nich sa mi síce neozýva, ale je to aj tým, že nemajú ako. Ja totižto nemám mobil. Zajtra sa vracia domov môj otec a posledné, na čo myslím je to, že treba dať opraviť môj mobil.

DEŇ PIATY: Som trochu nervózna z dnešného dňa v škole. Nevieam, ako sa budú ku mne správať moji priatelia. Hneď ako vojdem do triedy, si všímam jednu vec. Oni nie sú na mobiloch.

Prídu ku mne a začnú : „Mala si pravdu. Ako si odišla, rozprávali sme sa a prišli na to, že na mobiloch trávime príliš veľa času. Dali sme si predsavzatie, že tento týždeň budeme s mobilmi robiť len nevyhnutné veci a inak ich používať nebudeme.“ Chce sa mi takmer plakať. „ Ani neviete, aká som šťastná!“ poviem a silno ich objímam. „ Ďakujeme. A dnes po škole musíme ísť von, ale bez mobilov, samozrejme,“ smejú sa a ja som asi najspokojnejší človek na svete.

Už sa blíži večer. S priateľmi dnes bolo neopísateľne skvele. Rozprávali sme sa, smiali, zabávali a nikto z nás si na mobil ani len nespomenul. Práve prichádzam domov a vidím otcovo auto. Konečne je doma. Rozbehnem sa k nemu a silno ho objímam. „Ahoj, poklad, vraj si niečo súrne potrebovala,“ vraví otec a usmieva sa. Chvíľu rozmýšľam, čo mu poviem, no nakoniec iba vyslovím: „Nie, ocko, nebolo to nič tak dôležité, aby to nemohlo počkať. Radšej mi povedz, ako si sa tento týždeň mal.“ Celý večer sme sa rozprávali a bavili ako nikdy predtým. Dôvodom bolo to , že ja som sa vždy viac venovala môjmu mobilu ako rozprávaníu s mojimi rodičmi. Verím, že toto sa u mňa už nikdy nezopakuje.

Prečo uprednostňujeme virtuálny svet pred tým reálnym a stávame sa otrokmi tejto doby, keď máme okolo seba ľudí, ktorý si želajú našu pozornosť?